

บทที่ 4

หน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรในโรงเรียนเรื่องสุขภาพนักเรียน

ขอบข่ายของเนื้อหา

1. หน้าที่และความรับผิดชอบโดยทั่วไปของครู
2. บุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของนักเรียน
 - 2.1 ครูใหญ่
 - 2.2 ครูประจำชั้น
 - 2.3 ครูสอนวิชาสุขศึกษา
 - 2.4 ครูพลศึกษา
 - 2.5 ครูแนะแนว
 - 2.6 ครูพยาบาลโรงเรียน
 - 2.7 ครูอื่น ๆ
3. สรุป
4. คำถามและกิจกรรมท้ายบทที่ 4

จุดประสงค์ในบทที่ 4

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ

1. อธิบายหน้าที่และความรับผิดชอบโดยทั่วไปของครูเกี่ยวกับสุขภาพนักเรียนได้ถูกต้อง
2. สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของครูใหญ่ ครูประจำชั้น ครูสุขศึกษา ครูพลศึกษา ครูแนะแนว ครูพยาบาล โรงเรียน และครูอื่น ๆ ได้

บทที่ 4

หน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรในโรงเรียนเรื่องสุขภาพนักเรียน

ความนำ

ครูทุกคนในโรงเรียนมีหน้าที่ และรับผิดชอบโดยตรงในการสอนวิชาการต่าง ๆ แล้วมีหน้าที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ ครูจะต้องดูแลเอาใจใส่รักษาและส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียนทุกคนในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความเจริญงอกงาม และพัฒนาการขึ้นพร้อม ๆ กันทุกด้าน คือ

- ทางด้านร่างกาย
- ทางด้านจิตใจ
- ทางด้านอารมณ์
- ทางด้านสังคม

1. หน้าที่และความรับผิดชอบโดยทั่วไปของครู

ในระยะที่นักเรียนอยู่ในโรงเรียน นอกจากครูจะสอนให้นักเรียนมีความรู้ทางด้านวิชาการแล้ว ยังจะต้องปลูกฝังสุนทรีย์ให้แก่เด็ก อีกทั้งยังจะต้องรับผิดชอบในเรื่องด้านอันตรายที่เกิดขึ้นกับสุขภาพและอนามัยของเด็ก ดังนั้น ครูทุกคนในโรงเรียนควรจะต้องช่วยกันดูแลสุขภาพอนามัย อันจะทำให้ร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ จิตใจมั่นคง มีบุคลิกภาพที่ดี และถ้าหากเด็กนักเรียนได้ปฏิบัติในเยาว์วัยแล้ว จะเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ดังนั้น ครูทุกคนมีหน้าที่และความรับผิดชอบโดยทั่วไป ดังต่อไปนี้

- 1) ให้ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เช่น
 - สุขวิทยาของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย
 - โภชนาการ
 - สวัสดิศึกษา

- การปฐมพยาบาล
- สุขวิทยาชุมชน
- ฯลฯ

2) ช่วยสร้างสรรค์ทัศนคติ เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่ถูกต้อง โดยให้นักเรียนเกิดความคิดในการที่จะปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เช่น

- นักเรียนมีความคิดอยากจะทำเปลี่ยนแปลง โดยวิธีที่ถูกต้องที่ครูได้สอนไป
- นักเรียนมีแนวความคิดในการที่จะรักษาความสะอาดบริเวณรอบ ๆ โรงเรียน
- นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า ถ้าปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัดจะทำให้ชีวิตปลอดภัย

ปลอดภัย

3) ช่วยสร้างสรรค์ และปลูกฝังนิสัยให้รักษาความสะอาดแก่ตนเอง และของชุมชน เช่น

- นักเรียนปฏิบัติตามสุขบัญญัติ 10 ประการ
- หลังจากนักเรียนลงจากรถประจำทางแล้ว ได้ทำความสะอาดมือ
- หลังจากนักเรียนทำธุระกิจในห้องน้ำห้องส้วมเรียบร้อยแล้ว ห้องน้ำห้องส้วมยังสะอาดเหมือนเดิม

สะอาดเหมือนเดิม

4) ช่วยส่งเสริมและปลูกฝังนิสัยในการรักษาความสะอาด และเอาใจใส่ต่อสุขภาพของตนเอง

- นักเรียนแต่งกายด้วยเสื้อผ้า รองเท้า ถุงเท้าที่สะอาด
- นักเรียนรับการฉีดวัคซีนป้องกันอหิวาตกโรคที่ทางโรงเรียนจัดให้
- นักเรียนได้ตรวจสุขภาพประจำปีทุกปี

5) ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้ออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพของตนเองเป็นกิจวัตร

- สนับสนุนให้นักเรียนได้ออกกำลังกายโดยการเล่นกีฬา
- นักเรียนได้ออกกำลังกายเป็นประจำสม่ำเสมอ เช่น เล่นกีฬา การบริหาร ฯลฯ
- นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาของโรงเรียนทุกครั้ง

6) แนะนำให้นักเรียนรู้จักเลือกซื้อรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย

- นักเรียนรับประทานอาหารที่ครบตามอาหารหลัก 5 หมู่

- นักเรียนไม่ซื้ออาหารบางประเภท เช่น ของคอง ลูกกวาด ท็อพพี เพื่อรับประทาน
 - นักเรียนเลือกซื้ออาหารที่ให้คุณค่าต่อร่างกายมากกว่าอาหาร
- 7) ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักควบคุมอารมณ์ให้มั่นคงสม่ำเสมอ
- นักเรียนไม่แสดงอารมณ์โกรธอย่างรุนแรง
 - นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการอย่างสนุกสนาน
 - นักเรียนมีอารมณ์แจ่มใส จิตใจเบิกบาน
- 8) ครูทุกคนช่วยกันแนะนำ ตักเตือน ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน เช่น
- นักเรียนไม่รักษาหรรษาขณะนั่งเรียน
 - นักเรียนทิ้งเศษกระดาษลงบนบริเวณโรงเรียน
 - นักเรียนซื้อของไม่เป็นประโยชน์มารับประทาน

2. บุคคลที่สัมพันธ์เกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียน คือ

- ครูใหญ่
- ครูประจำชั้น
- ครูสอนวิชาสุขศึกษา
- ครูสอนวิชาพลศึกษา
- ครูพยาบาล
- ครูแนะแนว
- ครูอื่น ๆ

2.1 หน้าที่และความรับผิดชอบของครูใหญ่

ครูใหญ่มีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ เรื่องสุขภาพอนามัยของนักเรียน ได้ดังต่อไปนี้

- 1) มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องการดำเนินงาน การวางแผนอนามัยในโรงเรียน
- ในด้านการสอน
 - ในด้านการบริการอนามัย
 - การจัดสุขภาพภิบาลโรงเรียน

- 2) มีหน้าที่จัดให้การบริการอนามัยให้ดี
 - จัดให้ถูกหลัก
 - จัดให้เพียงพอกับความต้องการ
- 3) มีหน้าที่จัดการจัดควบคุม และให้การสุขาภิบาลโรงเรียน เช่น
 - จัดห้องเรียน ห้องกีฬาในร่ม ห้องสมุด
 - ห้องน้ำ ห้องส้วมให้ได้มาตรฐานส่วนกับนักเรียน
 - ห้องอาหาร โดยจัดบรรยากาศให้นักเรียนอยากรับประทานอาหาร
- 4) ให้มีการปรับปรุงซ่อมแซมสภาพทั่ว ๆ ไปของโรงเรียน เช่น
 - ซ่อมกลอนประตู หน้าต่างที่ชำรุด
 - ปรับสภาพให้เรียบร้อย ปลอดภัยจากอุบัติเหตุ
 - ซ่อมกระดานดำ ซอล์ก ให้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5) ให้คำปรึกษาหารือแก่ครูในโรงเรียน ในเรื่องอนามัยหรือเป็นประธานกรรมการอนามัยโรงเรียน
 - ครูมาขอคำปรึกษาในการจัดบริการอนามัยแก่นักเรียน ก็ให้คำแนะนำที่ดี
 - ให้คำปรึกษากับครูที่จะจัดจรรยาในโรงเรียน
- 6) จัดให้มีการสอนสุขศึกษา
 - ควบคุมการสอนสุขศึกษาให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตร
 - ควบคุมการสอนสุขศึกษาให้เป็นไปตามประมวลการสอน
- 7) เป็นผู้พิจารณาสั่งอนุญาตให้นักเรียนพักการเรียน
 - เมื่อเกิดโรคระบาดขึ้น อาจสั่งปิดโรงเรียนชั่วคราว
- 8) เป็นผู้แจ้งให้อาณัติอำเภอ หรือสถานีตำรวจทราบ
 - เมื่อเกิดโรคระบาดร้ายแรงขึ้น
 - มีนักเรียนป่วยเป็นโรคระบาดร้ายแรง

- 9) เป็นผู้แจ้งผู้ปกครองทราบ
 - ส่งผู้ป่วยไปโรงพยาบาล
 - แจ้งผู้ปกครองให้ทราบ

2.2 หน้าที่และความรับผิดชอบของครูประจำชั้น

ครูประจำชั้นเป็นผู้อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนในชั้นมากที่สุด จึงสามารถรู้พฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็กหลาย ๆ ด้าน และเมื่อมีความผิดปกติเกิดขึ้นครูประจำชั้นจะทราบได้ทันที ดังนั้น ครูประจำชั้นจึงมีหน้าที่และความรับผิดชอบในเรื่องสุขภาพอนามัยของนักเรียน ดังต่อไปนี้

- 1) ครูประจำชั้นตรวจร่างกายนักเรียนทุกเช้า
 - ความสะอาดของเครื่องแต่งกาย
 - สุขวิทยาของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย
 - พฤติกรรมของเด็กในเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพ
- 2) ให้การบริการสุขภาพนักเรียนในชั้นของตน โดย
 - ชั่งน้ำหนัก
 - วัดส่วนสูง
 - วัดสายตา
 - ทดสอบประสาทหู
 - คอยช่วยเหลือดูแล เมื่อมีการตรวจร่างกายประจำปี
- 3) ช่วยสอนวิชาสุขศึกษา เมื่อไม่มีครูสอน
 - ค้นคว้าหาความรู้ให้กว้างขวางพอที่จะให้ความรู้ทางด้านสุขศึกษา
 - ใช้อุปกรณ์การสอนมาช่วยการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) ศึกษาปัญหาของเด็กในชั้นของตนเองเกี่ยวกับสุขภาพ
 - เด็กบางคนสายตาผิดปกติ จัดที่นั่งให้เหมาะสมให้
 - เด็กบางคนประสาทหูไม่ค่อยดี ครูก็ต้องพูดเสียงดังขึ้น
 - แนะนำเด็กที่มีปัญหาทางสุขภาพบางคน

- 5) มีหน้าที่บันทึกเก็บรวบรวมข้อมูล และระเบียบสุขภาพของนักเรียนในชั้นของตน
 - เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์
 - เพื่อประโยชน์ในการศึกษาพฤติกรรมทางสุขภาพ
- 6) เป็นกรรมการของคณะกรรมการอนามัยโรงเรียน
 - ให้คำปรึกษาทางด้านสุขภาพ
 - ให้คำแนะนำเกี่ยวกับความปลอดภัยทั้งไป-กลับ โรงเรียน
 - ให้การอบรมในเรื่องเกี่ยวกับปลอดภัยทั่วไป
- 7) ทำหน้าที่ในการปฐมพยาบาลแก่นักเรียนได้
 - ทำหน้าที่ตกแต่งบาดแผล
 - ทำหน้าที่พ่ายปอด
 - ทำหน้าที่เข้าฝือกชั่วคราว
- 8) พบอาการผิดปกติ แจ้งให้ผู้ปกครองทราบ
 - เด็กเกิดเจ็บป่วยขึ้น
 - เด็กมีปัญหาทางด้านสุขภาพ
 - เด็กที่ติดยาเสพติด
- 9) มีส่วนร่วมในการจัดแผนการดำเนินงานอนามัยโรงเรียน
 - เป็นคณะกรรมการอนามัยโรงเรียน
 - เสนอแนะกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพนักเรียน
 - ให้คำแนะนำในการจัดโปรแกรมสุขภาพนักเรียน
- 10) จัดแยกเด็กที่สงสัยเป็นโรคติดต่อออกอยู่ต่างหาก
 - แยกเด็กที่เป็นโรคติดต่อออกจากเด็กปกติ
 - แจ้งให้ครูใหญ่ทราบ
- 11) ให้คำปรึกษาแนะนำ หรือ ในเรื่องสุขภาพอนามัยของนักเรียน
 - ให้คำแนะนำเด็กที่มีปัญหาทางสุขภาพ
 - ให้คำแนะนำในการรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์

- ให้คำปรึกษาวิธีการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ
- 12) ช่วยอบรม แนะนำ ในเรื่องการปฏิบัติตนด้านสุขภาพ
- การแต่งกาย
 - การรักษาความสะอาด
 - ส่งเสริมให้เด็กออกกำลังกายกลางแจ้ง

2.3 หน้าที่และความรับผิดชอบของครูสอนวิชาสุขศึกษา

ครูสุขศึกษามีหน้าที่โดยตรงในการที่จะให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การสร้างทัศนคติ แล้วนำไปเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมทางด้านสุขภาพนำไปปฏิบัติจนเกิดความเคยชิน หรือที่เรียกว่าเป็นนิสัย ดังนั้น ครูสุขศึกษาทราบว่าสิ่งใดควรเน้น และจำเป็นแค่ไหน ดังนั้น ครูผู้สอนจึงมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

- 1) ครูศึกษาความแตกต่างของเด็กแต่ละคน
 - ศึกษาพฤติกรรมพื้นฐานมาจากครอบครัวอย่างไร คือ ศึกษาภูมิหลังของเด็กในเรื่องพฤติกรรมทางด้านสุขภาพ
 - ให้การสอนช่วยเหลือเด็ก ให้มีพฤติกรรมทางสุขภาพที่ถูกต้อง
 - ให้การสอนกับเด็กเสมอภาคกับทุกคนไม่ว่าจะมาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน หรือร่ำรวยเพียงใด
- 2) สอนสุขศึกษา ควรให้เด็กมีการปฏิบัติจริง ๆ เพื่อให้เกิดทัศนคติและทักษะทางด้านสุขภาพ
 - สอนการผายปอด ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง
 - การรักษาคุณค่าของอาหาร ให้นักเรียนได้แสดงวิธีการรักษาคุณค่าของอาหาร
 - การปฏิบัติวิธีการรักษาความสะอาด และตกแต่งบาดแผล
- 3) ศึกษาสุขภาพของเด็กเป็นรายบุคคล
 - จัดที่นั่งที่เหมาะสมสำหรับเด็กสายตาสั้น
 - อธิบายเสียงดังในกรณีที่มีเด็กมีความบกพร่องเกี่ยวกับการได้ยิน
 - แจ้งผู้ปกครองหาทางช่วยเหลือขั้นต่อไป

4) สังเกตพบอาการบกร่องทางด้านอนามัยอื่น ๆ แจ้งให้ครูประจำชั้นพยาบาล
โรงเรียนได้ทราบ

- ดิทยาเสพติด เช่น บุหรี่
- เกิดการอักเสบของบาดแผล
- ตาแดงที่อาจจะเป็นอันตราย

5) สอนเด็กให้มีกิจกรรมในขณะที่เรียน

- ให้เก็บเศษกระดาษเมื่อสอนเรื่องการทำความสะอาด
- ให้ตัดเล็บ เมื่อสอนสุขภาพของมือและเท้า
- การพันแผลด้วยผ้าสามเหลี่ยม ให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติ

6) ส่งเสริมให้เด็กทำงานด้วยความปลอดภัย และถูกต้องตามหลักอนามัย

- การเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อยเมื่อเสร็จงาน
- ป้องกันอุบัติเหตุในขณะที่ทำงาน

7) สอนให้เด็กเชื่อฟังกฎเกณฑ์แห่งความปลอดภัย เพื่อความปลอดภัยของตนเอง

และผู้อื่น

- ปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด
- เล่นด้วยความปลอดภัย

8) ครูผู้สอนต้องติดตามผลอนามัยของเด็กแต่ละบุคคล

- เพื่อทราบผลการสอน
- เป็นการช่วยเหลือเด็กเป็นรายบุคคล

9) มีหน้าที่เป็นกรรมการของคณะกรรมการอนามัยโรงเรียน

- ให้คำแนะนำในการจัดโปรแกรม
- ให้คำปรึกษาในการจัดกิจกรรม

2.4 หน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษา

ครูพลศึกษามีหน้าที่ในการเสริมสร้างสุขภาพอนามัย ให้แก่นักเรียนโดยการออกกำลังกาย ซึ่งหน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษา พอสรุปได้ดังนี้ คือ

- 1) ต้องให้นักเรียนทุกคนได้เรียนกิจกรรมพลศึกษา และเล่นกีฬาได้ทั่วทุกคน
 - จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพทางด้านร่างกาย
 - จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเพศ วัย และเวลา
 - จัดกิจกรรมในด้านส่งเสริมสุขภาพพลานามัยให้แข็งแรงยิ่งขึ้น
- 2) ครูพลศึกษาต้องจัดกิจกรรมพลศึกษาที่ช่วยแก้ไขความบกพร่อง ทางด้านร่างกาย

ของเด็ก

- จัดกิจกรรมพลศึกษาให้เด็กที่หลังโกง ขาโก่ง ออกแอ่น ฯลฯ
 - จัดกิจกรรมพลศึกษาให้กับเด็กที่มีโรคประจำตัว เช่น หอบ หืด หัวใจ ฯลฯ
 - จัดกิจกรรมพลศึกษาที่หลีกเลี่ยงความพิการที่ซ้ำซ้อนขึ้น
- 3) ครูพลศึกษาใช้ความสังเกต และตรวจสุขภาพของนักเรียน
 - ควรตรวจร่างกายก่อนการฝึกและหลังการฝึก
 - สังเกตการผัดจังหวะในการใช้กลไกของร่างกาย
 - สังเกตการทำงานของระบบประสาทและกล้ามเนื้อสัมพันธ์กันหรือไม่
 - 4) ครูพลศึกษาต้องดูแลเอาใจใส่ป้องกันอุบัติเหตุ
 - แบบฝึกทุกแบบควรหลีกเลี่ยงอันตราย
 - ดูแลอุปกรณ์และสถานที่ให้เรียบร้อยก่อนการเล่น
 - หลีกเลี่ยงการฝึกที่เสี่ยงอันตราย
 - 5) ครูพลศึกษาต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ออกกำลังกาย นอกจากชั่วโมงสอน

ด้วย

- จัดกิจกรรมเกมนันทนาการ
 - จัดกิจกรรมพลศึกษาในเวลาว่าง
 - จัดแข่งขันกีฬา
- 6) ครูพลศึกษาต้องติดตามผลทางสุขภาพของนักเรียน
 - ทดสอบสมรรถภาพทางกาย
 - การเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย เช่น ความสูงและน้ำหนัก

- สภาพทางด้านร่างกายแข็งแรง
- 7) เป็นกรรมการของคณะกรรมการอนามัยโรงเรียน
 - ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพ
 - ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมพลศึกษาในเวลาว่าง
 - ให้คำแนะนำในการจัดการทดสอบสมรรถภาพทางด้านร่างกาย

2.5 หน้าที่และความรับผิดชอบของครูแนะแนว

ครูแนะแนวนอกจากจะแนะแนวเรื่องการเรียนในวิชาอื่น ๆ แล้วยังมีหน้าที่แนะแนวเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียน คือ

- 1) แนะนำในเรื่องสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน
 - วิธีการรักษาพยาบาล
 - การรักษาสุขภาพ
 - การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย
 - การออกกำลังกายและการพักผ่อน
- 2) มีหน้าที่รวบรวมข้อมูลทางสุขภาพของนักเรียน
 - รวบรวมสถิติการเจ็บป่วยของนักเรียน
 - รวบรวมสถิติเกี่ยวกับอุบัติเหตุของนักเรียน
 - นำข้อมูลมาวิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรมต่าง ๆ
- 3) เป็นกรรมการของคณะกรรมการอนามัยโรงเรียน
 - แนะนำการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพ
 - ให้ความร่วมมือในโครงการของคณะกรรมการอนามัยโรงเรียน

2.6 หน้าที่และความรับผิดชอบของครูพยาบาลโรงเรียน

โรงเรียนบางแห่งอาจจะมีครูพยาบาลโรงเรียน ที่ทำหน้าที่ในการสอนสุขศึกษา และยังให้การปฐมพยาบาลแก่นักเรียนอีกด้วย ซึ่งครูพยาบาลโรงเรียนมีหน้าที่ และความรับผิดชอบในเรื่องสุขภาพของนักเรียนดังนี้ คือ

อื่น ๆ

- 1) ทำหน้าที่ในการพยาบาลแก่นักเรียน
 - การทำแผล
 - การปฐมพยาบาล
 - การนำคนเจ็บส่งโรงพยาบาล
- 2) ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างงานบริการสุขภาพในโรงเรียนกับโครงการสุขภาพ
 - ประสานงานกับการจัดสุขภาพภิบาลโรงเรียน
 - ประสานงานกับการบริการสุขภาพของโรงเรียน
 - ประสานงานกับโครงการของคณะกรรมการอนามัยโรงเรียน
 - ประสานงานกับโปรแกรมสุขภาพของนักเรียน
- 3) ทำหน้าที่ร่วมกับกรรมการสุขภาพศึกษาในโรงเรียน และงานสุขภาพศึกษาของประชาชนที่จะส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน
 - เจ้าหน้าที่หน่วยมาเลเรีย มาทำการกำจัดยุงที่โรงเรียน
 - ทันตนามายมาอบรมวิธีการรักษาฟันสะอาด
 - เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาสาธิตวิธีการดับเพลิง
- 4) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับครูผู้สอนสุขภาพศึกษาในเรื่อง
 - เอกสาร โดยบอกแหล่งหาเอกสาร
 - อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับเนื้อหา
 - วิธีการสอนแบบต่าง ๆ
 - ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสุขภาพแก่นักเรียน

2.7 หน้าที่และความรับผิดชอบของครูอื่น ๆ

ครูทุกคนนอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้นแล้ว ล้วนแต่มีหน้าที่ในการรับผิดชอบสุขภาพของนักเรียนเช่นเดียวกัน ได้แก่

- 1) มีหน้าที่ดูแล สังเกต ป้องกัน และส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน
 - พบเด็กสายตาดำผิดปกติในขณะที่สอน หรือประสาทในการได้ยินบกพร่อง

- คอยแนะนำเด็กให้หลีกเลี่ยงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้
- 2) เมื่อพบอาการผิดปกติ ควรแจ้งให้ครูใหญ่ทราบ
 - พบเด็กได้รับบาดเจ็บขณะเล่นอยู่กับเพื่อน
 - พบเด็กมีอาการทางร่างกายผิดปกติ
- 3) ทำหน้าที่เป็นกรรมการของคณะกรรมการอนามัยโรงเรียน
 - ให้คำแนะนำในการจัดโปรแกรม
 - ให้ความร่วมมือกับการจัดโปรแกรม
- 4) ทำหน้าที่เป็นครูเวร คอยดูแลสุขภาพอนามัย
 - ดูแลความปลอดภัยในขณะเด็กเล่น
 - ดูแลความปลอดภัยในการข้ามถนนหน้าโรงเรียน
 - ให้คำแนะนำการใช้รถยนต์อย่างปลอดภัย
- 5) มีหน้าที่ในการบริการอนามัยแก่นักเรียน โดย
 - ให้ความร่วมมือกับครูผู้สอน
 - ให้ความร่วมมือกับครูประจำชั้น
- 6) มีหน้าที่ช่วยเหลือควบคุมดูแลในด้านสุขภาพภายในโรงเรียน
 - ดูแลการใช้ห้องสมุด ห้องเรียน โรงฝึกงาน โรงฝึกพลศึกษา
 - แนะนำการผ่อนคลายความตึงเครียดของประสาท
 - แนะนำการใช้ห้องน้ำห้องส้วม

3. สรุป

ครูทุกคนในโรงเรียน นับตั้งแต่ครูใหญ่ ครูประจำชั้น ครูสอนวิชาสุขศึกษา ครูพลศึกษา ครูแนะแนว ครูพยาบาลโรงเรียน และครูอื่น ๆ มีหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันในเรื่องส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีสุขภาพดีก็จะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้

4. คำถามและกิจกรรมประกอบท้ายบทที่ 4

1. ท่านจงอธิบายหน้าที่และความรับผิดชอบทั่วไปของครูเกี่ยวกับสุขภาพนักเรียน มาพอเข้าใจ
2. ท่านจงสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของครูต่าง ๆ ดังนี้มาพอเข้าใจ
 - 2.1 ครูใหญ่
 - 2.2 ครูประจำชั้น
 - 2.3 ครูสุขศึกษา
 - 2.4 ครูพลศึกษา
 - 2.5 ครูแนะแนว
 - 2.6 ครูพยาบาลโรงเรียน
 - 2.7 ครูอื่น ๆ